

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету суспільних
наук НАУК
Протокол № _____ від 23.12.2022 р.
/Юрій ОСТАПЕЦЬ/
« 26 » грудня 2022 року

КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ ВИБІРКОВИХ
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ» ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Актуальні питання дидактики й теорії виховання удошкільній освіті	4
Виховання дітей у грі.....	6
Інклюзія в закладах дошкільної освіти	7
Культура управлінського спілкування	9
Методична робота в закладах дошкільної освіти	11
Моделювання професійної підготовки і діяльності фахівців	13
Неформальна освіта	15
Організація освітньо-виховної роботи у дошкільних закладах	17
Організація та керівництво мистецько-творчим розвитком дітей раннього та дошкільного віку	19
Організація роботи з обдарованими дітьми раннього і дошкільного віку	20
Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти	22
Особливості виховання дітей-сиріт в дошкільних закладах	24
Особливості організації навчально-виховної роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми.....	26
Педагогічна інноватика в дошкільній освіті.....	28
Педагогічна майстерність вихователя закладу дошкільного закладу.....	30
Професійне педагогічне спілкування	32
Психолого-педагогічна підготовка дітей до школи у світлі НУШ	34
Психолого-педагогічний супровід дітей з обмеженими можливостями	36
Реалізація освітньої парадигми «освіта впродовж життя» в дошкільних закладах.....	38
Розвиток соціальної активності майбутнього фахівця дошкільної освіти	40
Соціальна перцепція	42
Соціальний та етнопсихологічний контексти педагогічної діяльності у полікультурному регіоні	44
Становлення і розвиток дошкільної освіти в Закарпатті.....	46
Технології викладання фахових методик дошкільної освіти.....	48
Формування міжетнічної толерантності майбутніх фахівців дошкільної освіти	50

ВСТУП

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Обсяг вибіркових навчальних дисциплін становить неменше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня освіти.

Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання здобувачами вищої освіти згідно з навчальним планом на наступний навчальний рік відповідно до Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>).

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти обирають дисципліни згідно з навчальним планом на 1-й та 2-й семестри навчання в строки, визначені Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Актуальні питання дидактики й теорії виховання у дошкільній освіті

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: актуальні проблеми дошкільної педагогіки в Україні та сучасними тенденціями її розвитку; пріоритетні напрями розвитку сучасної системи освіти, концептуальні засади її реформування та демократизації, застосовувати знання законодавчої бази для аналізу актуальних проблемних питань дошкільної освіти; аналізувати стан розв'язання проблем розвитку, виховання та навчання дітей дошкільного віку в сучасних наукових дослідженнях, шляхи вирішення провідних проблем дошкільної освіти в умовах сучасних українських реалій; сучасні концепції, завдання, зміст, методи, організаційні форми і засоби процесу виховання; особливості та інструментарій психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу; концептуальні основи традиційних та інноваційних технологій організації і проведення виховної роботи в закладах освіти (діалогічних, проєктних, інтерактивних, дистанційних, розвивального навчання тощо); сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, методик процесу виховання; сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані методики підготовки та здійснення виховної роботи в закладі дошкільної освіти та вміння: аналізувати специфіку сучасного дитинства в сукупності проявів суб'єктності та самобутності кожної окремої дитини; форми і методи навчально-виховного процесу дошкільних навчальних закладів відповідно до сучасних вимог дошкільної освіти України; зіставляти та порівнювати педагогічні явища, проєктувати освітній процес відповідно до цілей, завдань вищої педагогічної та дошкільної освіти, використовувати моніторинговий підхід до аналізу актуальних проблем дошкільної освіти, моделювати діяльність фахівця дошкільної освіти, використовувати теоретичні знання та практичні навички комунікації у сфері професійного спілкування; визначити напрям своєї діяльності, її конкретні цілі й завдання на кожному етапі виховної роботи, передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення

якості виховної роботи; уміти проєктувати власну педагогічну систему у професійній діяльності; розробляти плани виховної роботи; визначати пріоритетні проблеми у виховній практиці; застосовувати інновації у практичній роботі; здійснювати виховну роботу з урахуванням змін у нормативно-правових документах; використовувати теоретичні знання у вирішенні професійних завдань; орієнтуватись у системі інформації про різні групи населення, які потребують підтримки та допомоги; аналізувати ситуацію вихованця, визначати його потреби та рекомендувати можливі способи перевиховання; розробляти програми перевиховання; самостійно аналізувати наукову літературу з педагогічних проблем; проводити вивчення особистості, виокремлювати та аналізувати вчинки та якості особистості; аналізувати та об'єктивно оцінювати власну поведінку й особливості спілкування.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні положення про характеристику та тенденції розвитку сучасної дошкільної освіти, дидактику та шляхи її розвитку на сучасному етапі.

Тема 2. Актуальні проблеми дидактики, педагогічні інновації в сучасній дошкільній освіті.

Тема 3. Тенденції розвитку системи дошкільного виховання.

Тема 4. Зміст освіти в закладі дошкільної освіти.

Тема 5. Концептуальні вимоги до культури сучасного керівника дошкільного навчального закладу.

Тема 6. Сутність інноваційної педагогічної діяльності, цінності сучасної освіти і виховання.

Тема 7. Основні закономірності та принципи, теорію компетентнісного підходу як теоретичну й практичну основу реалізації завдань у галузі виховання.

Тема 8. Характеристика основних актуальних підходів у дослідженні проблем виховання, виховному середовищі як чинника розвитку особистості.

Тема 9. Сутнісні характеристики інновацій у вихованні, нових методів та технологій у вихованні, перспективах та впровадженні нових технологій виховання в сучасній освіті.

Тема 10. Зміст і результат виховання, діагностика вихованості.

Виховання дітей у грі

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Розуміти суть значення дошкільного дитинства в особистісному становленні. Знати відомості з історії гри; складові методології ігрової діяльності: принципи, теорії гри, об'єктивні закони і закономірності, концепції, підходи, категоріально-понятійний апарат, функції гри, структуру ігрової діяльності, класифікацію ігор; зміст ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти. Забезпечувати розвивально-виховне ігрове середовище у дошкільному навчальному закладі. Будувати процес ігрової діяльності на рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог». Організовувати предметно-ігрове середовище у різних вікових групах дошкільного закладу освіти. Добирати та ефективно використовувати безпосередні та опосередковані методи керівництва ігровою діяльністю дітей у різних вікових групах.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Походження гри та її сучасні дослідження.

Тема 2. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Тема 3. Класифікація дитячих ігор.

Тема 4. Іграшка, її виховна і освітня цінність.

Тема 5. Творчі ігри та їх виховне значення.

Тема 6. Дидактичні ігри : особливості, структура та види.

Тема 7. Передумови та розвиток програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Інклюзія в закладах дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен знати: предметне поле інклюзивної педагогіки у сфері дошкільної освіти; теоретико-методологічні особливості досліджень у галузі інклюзивної педагогіки; нормативні документи, які регулюють інклюзивне навчання в дошкільних освітніх закладах; основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості; інструментарій і критерії дидактичного діагностування учнів в інклюзивному освітньому середовищі; форми, методи навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти.

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен уміти: здійснювати науковий аналіз професійної діяльності педагога в умовах інклюзивної освіти в дошкільних закладах; застосовувати сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять з дошкільниками в інклюзивному контексті.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Інклюзивна освіта як умова розвитку сучасного суспільства.

Тема 2. Теоретико-методологічні основи досліджень у галузі інклюзивної педагогіки.

Тема 3. Толерантність як умова функціонування системи інклюзивної освіти.

Тема 4. Нормативно-правові засади інклюзивної освіти в Україні.

Тема 5. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання.

Тема 6. Складові інклюзивного середовища в дошкільному закладі освіти.

Тема 7. Підготовка педагога до роботи в інклюзивному середовищі в закладі дошкільної освіти.

Тема 8. Навчально-виховний процес в умовах інклюзії в закладі дошкільної освіти.

Тема 9. Психолого-педагогічні засади взаємодії дітей в інклюзивному середовищі.

Тема 10. Партнерство між батьками та педагогічним колективом у розбудові сприятливого інклюзивного середовища.

Культура управлінського спілкування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- розуміти роль культури спілкування в реалізації цілей і завдань сучасної дошкільної освіти та організації ефективного менеджменту закладу освіти на засадах гуманістичної педагогіки;
- уміти здійснювати пошук інноваційних комунікаційних технологій, упроваджувати їх в освітній процес закладу дошкільної освіти та здійснювати моніторинг ефективності;
- володіти засобами міжкультурної комунікації і виявляти готовність використовувати їх в управлінні діяльністю закладу дошкільної освіти та організації методичного супроводу розвитку й соціалізації дітей дошкільного віку з урахуванням полікультурного аспекту освітнього середовища;
- використовувати навички освітнього менеджменту в організації діяльності закладу на засадах гуманістичної педагогіки і захисту прав дитини;
- володіти нормами професійної етики і керуватися ними в організації освітнього процесу як суб'єкт-суб'єктної взаємодії в педагогічному й дитячому колективах на засадах партнерства та принципах дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії;
- розуміти суть акультурації як сучасного напрямку розвитку й соціалізації дітей дошкільного віку і важливої складової їх підготовки до взаємодії в полікультурному просторі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Управління як галузь знань, сфера практичної діяльності і навчальна дисципліна.

Тема 2. Культура управлінського спілкування.

Тема 3. Ефективність управлінського спілкування.

Тема 4. Психологічний феномен управління.

Тема 5. Стилі сучасного управління.

- Тема 6. Загальні принципи ефективності управлінської діяльності.
- Тема 7. Специфіка ділового спілкування і комунікативної взаємодії.
- Тема 8. Роль керівника утворенні іміджу освітнього закладу.
- Тема 9. Культура спілкування в закладі дошкільної освіти.
- Тема 10. Вихователь як менеджер освітнього процесу.
- Тема 11. Ускладнене педагогічне спілкування в умовах закладу дошкільної освіти: суть, причини, превентивні заходи.

Методична робота в закладах дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти; Теорія і методика формування природничо-екологічної компетентності дітей раннього і дошкільного віку; Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери, Google Meet
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

по завершенні вивчення курсу здобувачі повинні **знати**: нормативно-правову базу організації методичної роботи в закладі дошкільної освіти; особливості роботи керівника ЗДО та вихователя-методиста з питань організаційної та методичної роботи з педагогічними кадрами; науково-теоретичні засади інтерактивних форм методичної роботи та методик проведення навчання дорослих; шляхи вивчення, узагальнення та запровадження перспективного педагогічного досвіду та інноваційних педагогічних технологій; особливості проведення атестації педагогічних працівників.

вміти: проводити різні види педагогічного аналізу; організувати і провести традиційні та інтерактивні форми методичної роботи з педагогічними кадрами; працювати за особистісно-орієнтованою моделлю дошкільної освіти; добирати оптимальні форми та види планування роботи ЗДО.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО.

Тема 2. Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО

Тема 3. Вихователь-методист - організатор і керівник методичної роботи в закладі дошкільної освіти

Тема 4. Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО.

Тема 5. Організаційні та методичні засади педагогічного аналізу в закладі дошкільної освіти.

Тема 6. Особливості організації та проведення атестації педагогічних працівників ЗДО.

Тема 7. Специфіка організації методичної роботи з педагогами у ЗДО.

Тема 8. Методичні засади інтерактивного навчання педагогів у сучасному закладі дошкільної освіти.

Тема 9. Методичні засади запровадження інноваційних та проєктних технологій у навчанні педагогів.

Тема 10. Методичні засади запровадження ігрових технологій у навчанні педагогів ЗДО.

Тема 11. Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.

Моделювання професійної підготовки і діяльності фахівців

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- нормативно-законодавчу базу, яка регулює і супроводжує організацію компетентнісно орієнтованої моделі підготовки фахівців;
- сутність зв'язку якості вищої освіти із реалізацією принципів академічної доброчесності і свободи;
- сутність та призначення моделей в освіті;
- сутність моделювання в педагогічних системах;
- принципи побудови моделі освітньої та професійної підготовки фахівця;
- складові моделювання змісту підготовки та діяльності
- теорії формування і дидактичні моделі змісту освіти;
- сутність освітньої та професійної підготовки майбутніх фахівців;
- особливості освітньо-професійної програми та методичні засади її розробки;
- сутність моделювання змісту циклів підготовки майбутніх фахівців;
- інформаційну базу освітньої та професійної підготовки майбутніх фахівців;
- зміст і структуру навчальних планів (їх основну і вибірково складові);

уміти:

- визначати структурно-логічні зв'язки розділів навчальних дисциплін;
- визначати цілі навчання за навчальною дисципліною;
- визначати рівень сформованості предметних умінь, критерії оцінювання досягнень;
- визначати зміст навчання за навчальною дисципліною та добирати адекватні форми і види проведення занять;
- визначати форми і види контролю ступеню досягнення цілей підготовки за навчальною дисципліною;
- розробляти компоненти інформаційно-методичного забезпечення;
- аналізувати ОПП, навчальні плани, робочі програми;

- аналізувати робочі програми дисципліни щодо наявності в них обов'язкових складових;
- проектувати індивідуальні освітні траєкторії з урахуванням студентоцентрованого підходу;
- пропонувати механізми дієвості реалізації принципів академічної доброчесності.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальне поняття феномену діяльності та її моделювання.

Тема 2. Аналіз соціальної діяльності фахівця.

Тема 3. Аналіз професійної діяльності фахівця.

Тема 4. Загальна схема побудови моделі фахівця та його професійної діяльності.

Тема 5. Проектування професійної діяльності викладача вищої школи як соціально значущий процес та пріоритетне завдання.

Тема 6. Загальна схема формування змісту й циклів навчання.

Тема 7. Цілі освітньої та професійної підготовки за спеціальностями і спеціалізаціями.

Тема 8. Формування циклів освітньої та професійної підготовки.

Тема 9. Оптимізація структурно-логічної схеми підготовки фахівця.

Тема 10. Упорядкування сукупності нормативних і варіативних дисциплін.

Неформальна освіта

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Психологія і педагогіка вищої школи; Теорія і практика дошкільної освіти.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр в сфері дошкільної освіти повинен знати: суть неформальної освіти; структуру, функції, форми, логіку, методику, методологію, процедуру навчання в системі неформальної освіти; принципи і прийоми збору, обробки, використання інформації; основи наукової організації праці; форми і види неформальної освіти; можливості неформальної освіти в галузі дошкільної освіти.

Майбутній педагог-магістр в сфері дошкільної освіти повинен уміти: застосовувати знання, отримані засобами неформальної освіти, у професійній діяльності для вирішення конкретних педагогічних і дослідницьких задач; точно формулювати конкретну педагогічну або дослідницьку задачу і вибрати стратегію для її ефективного вирішення; використовувати алгоритм пошуку, обробки та використання інформації; здійснювати адекватне перспективне планування; прогнозувати і передбачати; володіти науковим апаратом, стилем наукового мислення; визначати власні навчальні і наукові потреби; самостійно формулювати проблеми та використовувати адекватні методи для їх вирішення; спостерігати, порівнювати, аналізувати, систематизувати психолого-педагогічні явища і факти; добре орієнтуватися в науковій, науково-популярній, методичній літературі за фахом, працювати з бібліотечними фондами; володіти комп'ютерною та інформаційною грамотністю.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Неформальна освіта як важлива складова освіти впродовж життя.
- Тема 2. Формальна, неформальна, інформальна освіта в Україні і за рубежом..
- Тема 3. Види і форми неформальної освіти.
- Тема 4. Методологічні засади неформальної освіти.
- Тема 5. Структура і функції неформальної освіти.
- Тема 6. Основи наукової організації праці в процесі неформальної освіти.
- Тема 7. Розвиток особистості в процесі неформальної освіти.

Тема 8. Університети третього віку.

Тема 9. Особливості визнання результатів неформальної освіти.

Тема 10. Можливості неформальної освіти в галузі дошкільної освіти.

Організація освітньо-виховної роботи у дошкільних закладах

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти; Теорія і методика формування природничо-екологічної компетентності дітей раннього і дошкільного віку; Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

знати: основні поняття дошкільної освіти; зміст, основні форми організації дітей (спеціально організована навчальна діяльність (заняття), ігри, самостійна діяльність дітей (художня, рухова, мовленнєва, ігрова, трудова, дослідницька та ін.), індивідуальна робота, спостереження, екскурсії, походи, свята та розваги, гуртки тощо); актуальні напрями навчально-виховної роботи з дітьми у закладах дошкільної освіти (фізичне, розумове, естетичне, патріотичне, правове, художньо-естетичне, музичне, моральне, трудове, екологічне, полікультурне, економічне виховання); вимоги до оснащення навчально-виховного процесу; основи організаційної та методичної роботи; особливості організації розвивального освітнього середовища у закладі дошкільної освіти; технології виховного впливу; інновації в дошкільній освіті; специфіку навчально-виховної роботи в умовах полікультурного регіону;

уміти: застосовувати на практиці отримані знання та вміння; організовувати ефективну навчально-виховну діяльність у закладі дошкільної освіти; планувати заняття та інші режимні моменти; використовувати інновації в навчально-виховній діяльності; вирішувати педагогічні завдання; створювати розвивальне освітнє середовище; забезпечувати наступність дошкільної та початкової освіти; взаємодіяти з батьками дошкільників; орієнтуватися в науковій літературі за фахом, працювати з бібліотечними фондами; володіти комп'ютерною та інформаційною грамотністю.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні основи курсу «Організація навчально-виховної роботи у

дошкільних закладах».

Тема 2. Загальні основи дошкільної дидактики.

Тема 3. Виховна система закладу дошкільної освіти: зміст, структура, характеристика основних компонентів.

Тема 4. Виховання і розвиток особистості дошкільника.

Тема 5. Зміст, методи та форми виховної роботи з дітьми дошкільного віку.

Тема 6. Взаємодія школи, сім'ї та громадськості у вихованні особистості.

Тема 7. Навчання і виховання дітей у грі. Теоретико - методологічні засади ігрової діяльності.

Тема 8. Управління методичною роботою в закладі дошкільної освіти на діагностичній основі.

Тема 9. Планування навчально-виховної роботи в ЗДО.

Тема 10. Особливості організації освітнього розвивального середовища ЗДО.

Тема 11. Інноваційна діяльність у ЗДО.

Тема 12. Організація та зміст навчально-виховної роботи у ЗДО в умовах полікультурного регіону.

Тема 13. Передовий педагогічний досвід як чинник розвитку системи дошкільної освіти.

Організація та керівництво мистецько-творчим розвитком дітей раннього та дошкільного віку

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Навчально-методичні матеріали, презентації
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання (знання, уміння та інші компетентності):

Курс має на меті формування готовності у здобувачів освіти організувати та керувати різними видами мистецької і творчої діяльності дітей раннього і дошкільного віку.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність створювати власний професійний імідж, самопрезентувати результати професійної діяльності, керувати власним життям і кар'єрою; здатність працювати в полікультурному середовищі; здатність до реалізації методик початкового навчання в освітньому процесі.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Педагогічний потенціал мистецтва в естетичному розвитку особистості дитини.

Тема 2. Види дитячої творчості, їх специфіка.

Тема 3. Планування мистецько-освітнього процесу в дошкільному закладі.

Тема 4. Психологічні та педагогічні аспекти розвитку творчих здібностей дітей дошкільного віку.

Тема 5. Образотворча діяльність як основа творчого розвитку дитини.

Тема 6. Методичні особливості керівництва образотворчою діяльністю дітей дошкільного віку.

Тема 7. Сучасні технології музичного розвитку дітей дошкільного віку.

Тема 8. Види дитячої музичної діяльності.

Тема 9. Завдання і форми організації мистецько-творчого розвитку дошкільників у театралізованій діяльності.

Тема 10. Артпедагогічні технології у роботі з дітьми з особливими потребами.

Організація роботи з обдарованими дітьми раннього і дошкільного віку

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен знати: концептуальні підходи до навчання і виховання обдарованих дітей; нормативні документи, які регулюють роботу з обдарованими дітьми; професійні вимоги до фахівця, який працює з обдарованими дітьми раннього та дошкільного віку; методики та критерії діагностики обдарованості у дітей; види й ознаки обдарованості у дітей раннього та дошкільного віку; організаційні форми, методи навчання і виховання обдарованих учнів у закладах дошкільної освіти.

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен уміти: здійснювати науковий аналіз діяльності педагога з організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми раннього та дошкільного віку; застосовувати сучасні методи та технології соціально-педагогічної взаємодії з обдарованими дітьми; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять з обдарованими учнями в закладах дошкільної освіти; оцінювати досягнення та розвиток обдарованих дітей; здійснювати комплексний педагогічний, психологічний і соціальний супровід обдарованих дітей раннього та дошкільного віку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Теоретичні підходи до навчання та виховання обдарованих дітей.

Тема 2. Обдарована дитина: навчальні можливості та вікові особливості розвитку.

Тема 3. Діагностика обдарованості у дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 4. Педагогічний, психологічний і соціальний супровід обдарованих дітей дошкільного віку.

Тема 5. Професійні та особистісні якості педагога для роботи з обдарованими дітьми раннього та дошкільного віку.

Тема 6. Основні умови організації соціально-педагогічної взаємодії з обдарованими дітьми в закладах дошкільної освіти.

- Тема 7. Світовий досвід в організації навчання і виховання обдарованих дітей.
- Тема 8. Методичні та організаційні аспекти навчально-виховного процесу в закладах дошкільної освіти.
- Тема 9. Технології та методи навчання і виховання обдарованих дітей раннього та дошкільного віку.
- Тема 10. Батьки обдарованої дитини як учасники освітнього процесу.

Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Здобувач вищої освіти у сфері дошкільної освіти повинен знати: принципи адміністрування та управління в дошкільній освіті; нормативну базу функціонування закладу дошкільної освіти, принципи адміністрування та управління закладом дошкільної освіти; управління дошкільним закладом освіти; моніторинг якості діяльності закладу дошкільної освіти за напрямками (методична, контролююча, освітня, виховна тощо); моделі науково-методичної роботи в дошкільному закладі.

Здобувач вищої освіти в сфері дошкільної освіти повинен уміти: забезпечувати організацію освітнього процесу закладу дошкільної освіти; демонструвати управлінську культуру в реалізації принципів і функцій освітнього менеджменту; розробляти засоби контролю перевірки й оцінювання діяльності в закладі дошкільної освіти; забезпечувати ефективність процесу виховання в закладі дошкільної освіти; демонструвати управлінську культуру у реалізації принципів і функцій освітнього менеджменту; забезпечувати застосування методів і прийомів аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії; здійснювати тактичне і стратегічне планування діяльності всіх учасників освітнього процесу; впроваджувати інноваційні методи навчання, прийоми, технології в організацію освітнього процесу закладів вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Освітній менеджмент. Зміст і сутність ключових понять.

Тема 2. Управління закладом освіти. Функції управління.

Тема 3. Поняття методичного супроводу освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.

Тема 4. Методичний кабінет закладу дошкільної освіти: суть і функції.

Тема 5. Моніторинг якості дошкільної освіти.

Тема 6. Контроль діяльності закладів дошкільної освіти.

Тема 7. Особливості управлінської діяльності в закладі дошкільної освіти.

Тема 8. Управління інноваційними процесами в дошкільній освіті.

Особливості виховання дітей-сиріт в дошкільних закладах

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

оволодіти знаннями про особливості розвитку дітей-сиріт, специфіку роботи з ними в закладах дошкільної освіти; формування у здобувачів вищої освіти професійних мотивів та цінностей педагогічної діяльності з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування; оволодіти основними методиками і технологіями цієї діяльності в різних формах влаштування дітей, виховання яких відбувається поза родиною;

уміти планувати, організовувати та координувати роботу в загальноосвітньому навчальному закладі із соціальної адаптації дітей-сиріт та дітей з особливими потребами;

проводити семінари, конференції, тренінги, які присвячені навчанню і вихованню дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; проводити тренінгові заняття з дітьми-сиротами на основі передових технологій та досвіду за тематикою профілактики негативних явищ; здійснювати соціально-педагогічний супровід дитини-сироти;

генерувати нові ідеї для роботи з дітьми-сиротами молодшого шкільного віку, використовувати оптимальні рішення, передбачати їх ефективність та результативність.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Історичні корені та сучасний стан сирітства в Україні

Тема 2. Детермінанти сирітства

Тема 3. Система опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування: вітчизняний та зарубіжний досвід

Тема 4. Основні засади державної політики щодо соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні

Тема 5. Особливості становлення та розвитку особистості дітей-сиріт

Тема 6. Проблеми соціалізації та адаптації дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Тема 7. Технології та методики соціально-педагогічної роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування

Тема 8. Психокорекційна робота з дітьми-сиротами

Тема 9. Професійно-особистісна компетентність соціального та корекційного педагога у роботі з дітьми-сиротами

Особливості організації навчально-виховної роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Теорія і практика дошкільної освіти. Освіта в полікультурному суспільстві..
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен знати: систему дошкільної освіти; міжнародні і вітчизняні документи щодо охорони дитинства; забезпечення можливості реалізації права кожної дитини на освіту; особливості роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми та їх батьками; Майбутній вихователь повинен уміти: продуктивно співпрацювати з психологом у забезпеченні діагностично-корекційної роботи з вихованцями дошкільного закладу, здійсненні індивідуального підходу до кожної дитини, врахуванні її індивідуально-психологічних властивостей і можливостей; виявленні і усуненні причин, які перешкоджають нормальному психічному розвитку дитини; забезпеченні психологічної готовності дошкільника до навчання у школі; наданні необхідної психологічної допомоги дитині; організувати продуктивну взаємодію з іншими соціальними інститутами у забезпеченні нормального психічного розвитку дошкільників.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Соціально-педагогічна підтримка дитинства в Україні.

Тема 2. Аналіз законодавчої бази України з питань підтримки материнства й дитинства.

Тема 3. Соціально-педагогічна підтримка дитинства в зарубіжних країнах.

Тема 4. Структура дошкільної освіти України.

Тема 5. Характеристика поняття «внутрішньо-переміщені діти».

Тема 6. Організація роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми.

Тема 7. Характеристика діагностико-корекційної роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми.

Тема 8. Надання психологічної допомоги дітям.

Тема 9. Взаємодія з родиною та іншими соціальними інститутам.

Тема 10. Особливості роботи з внутрішньо-переміщеними дітьми в

«Дошкільному навчальному просторі для внутрішньо-переміщених дітей»

Педагогічна інноватика в дошкільній освіті

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

1. Знання: знати сучасні підходи до визначення термінів «інновація», «педагогічна технологія», «методика»; сучасні класифікації педагогічних технологій; різновиди педагогічних технологій в осередку початкової школи; критерії технологічності; історію походження та адаптації педагогічних технологій до умов національної школи; сучасні вимоги до вчителя у галузі застосування педагогічних технологій у початковій школі.

Розуміння: змістового наповнення, сутності і призначення педагогічних технологій; «механізмів» впливу застосування педагогічних технологій на розвиток індивідуальних (інтелектуальних, мотиваційних, пізнавальних, емоційних, вольових) властивостей та особистісних якостей учнів початкової школи.

2. Застосування: вміти використовувати педагогічні технології в шкільній і позашкільній роботі з учнями; застосовувати інтерактивні, розвивальні, особистісно зорієнтовані, здоров'язберігаючі технології, технології розвитку критичного мислення, технології проблемного навчання учнів у початковій школі; виявляти ефективні педагогічні технології для розв'язання освітніх проблем нової української школи; розробляти конспекти уроків та виховних заходів відносно зазначеної педагогічної технології

Аналіз: інформаційно-освітніх можливостей середовища, індивідуальних особливостей учнів (інтересів, потреб, мотивів, цінностей); умов для адаптації педагогічних технологій.

Синтез: різних технологій для розвитку інформаційно-освітнього ресурсу середовища. наприклад, цифрових та навчальних, цифрових і виховних, цифрових і розвивальних; реалізація міжпредметних зв'язків та інтегрування змісту різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі; використовувати і залучати полікультурний потенціал освітнього середовища у проєтуванні педагогічних технологій і створенні психологічно комфортного середовища розвитку учнів

Оцінювання: ефективності впровадження педагогічних технологій у початковій освіті і використовувати їх результати у професійній діяльності; порівнювати різноманітні науково-методичні розробки сучасних педагогів та науковців у сфері застосування педагогічних технологій у сучасній школі; власного індивідуального педагогічного потенціалу та ресурсів середовища для застосування на практиці елементів педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності

3. Комунікація: використовувати набуті знання у процесі організації професійної діяльності з батьками вихованців ПО; виявляти повагу до ціннісного потенціалу (релігійного, етнічного, професійного, особистісного) інших фахівців, що дозволяє використати ресурс комунікації для спільного розв'язання професійних завдань із організації співпраці з батьками дітей дошкільного віку; створювати умови для комунікації із представниками наукових і громадських організацій, державних і приватних закладів дошкільної освіти; спілкуватися в різних формах: монологічній, діалогічній, полілогічній з молодшими школярами, батьками, іншими учасниками освітнього процесу

4. Автономність та відповідальність: виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Загальні засади педагогічної інноватики.

Тема 2. Нормативно-правові та організаційні основи інноваційного освітнього процесу.

Тема 3. Науково-педагогічне дослідження інноваційної діяльності.

Тема 4. Поняття про педагогічні технології. Педагогічні технології у дошкільній освіті.

Тема 5. Педагогічні технології у контексті формування компетентностей дошкільника.

Тема 6. Технології інклюзивної освіти молодших школярів.

Тема 7. Системні інноваційні педагогічні технології.

Тема 8. Модульні та локальні інноваційні педагогічні технології.

Тема 9. Сучасні методи та форми організації інноваційного освітнього середовища у дошкільній освіті.

Тема 10. Інноваційна діяльність педагога

Педагогічна майстерність вихователя закладу дошкільного закладу

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Застосовувати інноваційні технології в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів дошкільної освіти. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати елементи інклюзивної освіти.

Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері дошкільної освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

Критично оцінювати результати професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Зміст педагогічної майстерності на сучасному етапі розвитку демократичного суспільства.

Тема 2. Сучасні можливості формування індивідуальної траєкторії розвитку професійної майстерності вихователя закладу дошкільної освіти.

Тема 3. Специфіка освітнього процесу в ЗДО відповідно з вимогами наступності до НУШ.

Тема 4. Педагогічне спілкування, його сутність і особливості.

Тема 5. Авторитет педагога-вихователя.

Тема 6. Конфлікт і конфліктна ситуація в освітньому середовищі ЗДО.

Тема 7. Інклюзивна освіти в ЗДО.

Професійне педагогічне спілкування

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання:

- використовувати набуті комунікативні, інтерактивні й перцептивні уміння в комунікативних стратегіях міжособистісної взаємодії з колегами, учнями, батьками і створенні сприятливого психологічного клімату в класному колективі;
- володіти засобами спілкування як інструментом організації педагогічного процесу початкової школи і реалізації дидактичної, розвивальної та виховної мети;
- розуміти специфіку педагогічного дискурсу в НУШ з позиції педагога – агента змін – і виявляти готовність до надання кваліфікованої різносторонньої допомоги учасникам освітнього процесу, включаючи інклюзивний напрям;
- здійснювати проєкцію отриманих теоретичних знань (засобів, форм, механізмів) педагогічного спілкування на освітнє середовище початкової школи та організацію суб'єкт-суб'єктної взаємодії за принципами співпраці й партнерства;
- знати методики діагностики комунікативних якостей учнів молодшого шкільного віку та методи інтерпретації результатів з метою здійснення корекційної роботи; спрямовувати дослідницькі уміння в професійний саморозвиток;
- усвідомлювати роль комунікативної компетентності педагога та відповідної комунікативної поведінки в структурі власного професійного іміджу і використовувати комунікативні уміння в самопрезентації педагогічної майстерності;
- розуміти суть акультурації як сучасного напрямку соціалізації учнівської молоді і важливої складової їх підготовки до спілкування в полікультурному просторі.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

- Тема 1. Спілкування як соціальний феномен і психолого-педагогічна проблема.
- Тема 2. Вербальне професійне педагогічне спілкування.
- Тема 3. Невербальне професійне педагогічне спілкування.
- Тема 4. Види і форми педагогічного спілкування.
- Тема 5. Засоби впливу в педагогічному спілкуванні.
- Тема 6. Особливості педагогічного спілкування в початковій школі.
- Тема 7. Сильові і субординаційно-рольові взаємостосунки.
- Тема 8. Культура педагогічного спілкування: суть, структура, особливості.
- Тема 9. Етика взаємостосунків у закладах освіти.
- Тема 10. Суб'єкт-суб'єктний характер професійного педагогічного спілкування.

Психолого-педагогічна підготовка дітей до школи у світлі НУШ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Застосовувати інноваційні технології в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях. Створювати особисту методичну систему навчання здобувачів дошкільної освіти. Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси.

Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати елементи інклюзивної освіти.

Планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері дошкільної освіти; аналізувати, узагальнювати й презентувати результати дослідження; доводити власну наукову позицію.

Складати програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій самопрезентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

Критично оцінювати результати професійної діяльності.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Суть компетентнісного підходу до освіти в умовах демократичного суспільства.

Тема 2. Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача дошкільної освіти в умовах ЗДО.

Тема 3. Специфіка освітнього процесу в ЗДО відповідно з вимогами наступності до НУШ.

Тема 4. Динаміка фізіологічних та психологічних змін дошкільника, їх проекція на розвиток когнітивних процесів.

Тема 5. Врахування компетентнісного підходу при організації діяльності дошкільника в умовах сучасного ЗДО.

Тема 6. Особливості соціальної ситуації розвитку дитини дошкільного віку. Психолого-педагогічна засади формування соціальних компетентностей дошкільника.

Психолого-педагогічний супровід дітей з обмеженими можливостями

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен знати: предметну сферу та концептуальні основи спеціальної та інклюзивної освіти; нормативно-правові засади супроводу дітей з особливими потребами в інклюзивному освітньому просторі; особливості психолого-педагогічного супроводу дитини в дошкільному закладі освіти; основні види та причини відхилень у психофізичному розвитку особистості; професійні вимоги до фахівця, який працює в умовах інклюзії в закладах дошкільної освіти; основи комплексної психолого-педагогічної діагностики розвитку дітей з особливими потребами та організації освітньої роботи з урахуванням різновидів порушень індивідуального розвитку; завдання, принципи та організація роботи команди психолого-педагогічного супроводу дитини; проблеми та труднощі в навчанні та вихованні дітей з особливими потребами в закладі дошкільної освіти.

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен уміти: працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини в дошкільному освітньому закладі; застосовувати сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами; планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види занять з дошкільниками в інклюзивному контексті; діагностувати та оцінювати навчальні можливості дітей з різними особливостями психофізичного розвитку.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивного навчання в дошкільному освітньому закладі.

Тема 2. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими потребами в закладі дошкільної освіти.

Тема 3. Професійні вимоги до фахівців, які працюють в інклюзивному освітньому середовищі.

Тема 4. Завдання, принципи та організація роботи команди психолого-педагогічного супроводу дитини з обмеженими можливостями в дошкільному освітньому закладі.

Тема 5. Особливості та проблеми психолого-педагогічного супроводу дитини в закладах дошкільної освіти.

Тема 6. Навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти в дошкільному закладі.

Тема 7. Сучасні методики та технології соціально-педагогічної взаємодії з дітьми з особливими освітніми потребами.

Тема 8. Організація інклюзивного навчання в дошкільному закладі освіти.

Тема 9. Індивідуальний план як основа роботи з особливими дітьми.

Тема 10. Партнерство між батьками та педагогічним колективом у розбудові сприятливого інклюзивного середовища.

Реалізація освітньої парадигми «освіта впродовж життя» в дошкільних закладах

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Передумови для вивчення дисципліни	Психологія і педагогіка вищої школи. Методологія наукових досліджень.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	Залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Майбутній педагог-магістр у сфері дошкільної освіти повинен знати: суть парадигми «освіта впродовж життя»; міжнародні і вітчизняні документи щодо забезпечення можливості реалізації права кожного громадянина на освіту впродовж життя; принципи і прийоми збору, обробки, використання інформації; основи наукової організації праці; форми, методи, види, основні функції і ресурси освіти впродовж життя; можливості освіти впродовж життя в галузі дошкільної освіти; діяльність університетів третього віку; тенденції розвитку парадигми «освіта впродовж життя»

Майбутній педагог-магістр в сфері дошкільної освіти повинен уміти: застосовувати знання, отримані в процесі навчання на різних рівнях освіти, у професійній діяльності для вирішення конкретних педагогічних і дослідницьких задач, а також для самореалізації особистісного потенціалу; продуктивно працювати в «групах за інтересами»; правильно організувати освітнє середовище; точно формулювати конкретну педагогічну або дослідницьку задачу і вибрати стратегію для її ефективного вирішення; використовувати алгоритм пошуку, обробки та використання інформації; здійснювати адекватне перспективне планування; володіти науковим апаратом, стилем наукового мислення; визначати власні навчальні і наукові потреби; самостійно формулювати проблеми та використовувати адекватні методи для їх вирішення; спостерігати, порівнювати, аналізувати, систематизувати психолого-педагогічні явища і факти; добре орієнтуватися в науковій, науково-популярній, методичній літературі за фахом, працювати з бібліотечними фондами; володіти комп'ютерною та інформаційної грамотністю.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Освіти впродовж життя – вимога сучасності..

Тема 2. Парадигма «освіта впродовж диття» в Україні і за рубежом..

Тема 3. Види і форми освіти впродовж життя в галузі дошкільної освіти.

Тема 4. Роль неформальної освіти у реалізації парадигми «освіта впродовж життя»..

Тема 5. Аналіз міжнародної і вітчизняної законодавчої бази освіти впродовж життя.

Тема 6. Основи наукової організації праці в процесі неформальної освіти.

Тема 7. Самореалізація особистості фахівця дошкільної освіти в процесі освіти впродовж життя.

Тема 8. Університети третього віку.

Тема 9. Тенденції розвитку парадигми «освіта впродовж життя»..

Тема 10. Можливості реалізації парадигми «освіта впродовж життя» в галузі дошкільної освіти.

Розвиток соціальної активності майбутнього фахівця дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	навчальні посібники, методичні рекомендації.
Форма проведення занять	лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати сутність поняття «соціальна активність особистості» та усвідомлювати роль соціальної активності як чинника прогресивного суспільного розвитку; що актуалізує необхідність формування діяльнісного ставлення особистості до світу;

усвідомлювати ознаки, структуру, функції, спрямованість та структурні компоненти соціально-активної позиції особистості (мотиваційний, ціннісний, емоційно-вольовий, когнітивно-рефлексивний, діяльнісний), а також особливості суспільних явищ та цінностей, у яких акумульовано культурне багатство народу;

розуміти сутність соціального інтелекту як однієї з професійно важливих якостей майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти, а також важливі для майбутнього фахівця-педагога аспекти та умови розвитку соціального інтелекту, критерії та рівні сформованості соціально-активної позиції особистості;

уміти створювати умови для формування і розвитку соціального інтелекту, обираючи сфери життєдіяльності, у яких розкривається активність особистості, а саме: спілкування, пізнання, предметно-практична діяльність, духовно-практична діяльність, спорт, гра;

добирати ефективні засоби, що забезпечують ефективний розвиток соціальної активності сучасного молодого покоління та застосовувати способи педагогічного керівництва процесом розвитку соціальної активності вихованців;

усвідомлювати важливість формування активної життєвої позиції людини, яка виявляється в її принциповості, послідовному відстоюванні своїх поглядів, ініціативності, діловитості, психологічній налаштованості на діяльність.

розуміти суть акультурації як сучасного напрямку соціалізації дітей та важливої складової їх підготовки до спілкування в полікультурному просторі, уміти ефективно працювати та забезпечувати професійну комунікацію в полікультурному освітньому середовищі;

бути готовим до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей,

бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень у соціальній сфері.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Соціальна активність особистості як чинник прогресивного розвитку суспільства.

Тема 2. Природа та сутність феномену соціальної активності у науково педагогічній літературі

Тема 3. Критерії та рівні сформованості соціально-активної позиції особистості.

Тема 4. Соціальна компетентність студентів як складова професійності майбутніх педагогів.

Тема 5. Соціальний інтелект як одна із професійно важливих якостей майбутніх фахівців у галузі дошкільної освіти.

Тема 6. Умови розвитку соціального інтелекту студента – майбутнього фахівця у галузі дошкільної освіти.

Тема 7. Компетентнісний та діяльнісний підходи у освіті. Критичне мислення і розв'язання проблем.

Тема 8. Основні напрями соціально-педагогічної та виховної роботи з дітьми дошкільного віку.

Тема 9. Педагогіка партнерства. Умови розвитку соціального інтелекту особистості дитини дошкільного віку.

Тема 10. Людина у полікультурному суспільстві.

Соціальна перцепція

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- знати суть, функції, механізми соціальної перцепції як складового компонента спілкування;
- усвідомлювати суть перцепції в структурі професійного педагогічного спілкування;
- використовувати механізми перцепції в педагогічній взаємодії на рівні «вихователь – вихованець»;
- набути комунікативних, інтерактивних, перцептивних умінь і навичок педагогічної взаємодії;
- здійснювати психологічний аналіз спілкування як взаємосприйняття і взаємооцінки суб'єктів педагогічної взаємодії;
- використовувати методи самодіагностики перцептивних умінь як важливої особистісно-професійної якості вихователя ЗДО;
- розробляти рекомендації з розвитку перцептивних умінь вихователів ЗДО у професійній педагогічній діяльності;
- розуміти співвідношення між перцептивними умінями і ступенем сформованості педагогічної культури.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Соціальна перцепція в структурі процесу спілкування.

Тема 2. Спілкування як комунікація.

Тема 3. Спілкування як інтеракція.

Тема 4. Спілкування як перцепція.

Тема 5. Ефекти соціальної перцепції.

Тема 6. Перцептивні аспекти механізмів взаєморозуміння в спілкуванні (ідентифікації, стереотипізації, рефлексії, емпатії).

Тема 7. Перцептивні аспекти механізмів взаємодії в спілкуванні (зараженні, навіюванні, переконанні, наслідуванні).

- Тема 8. Перцептивні уміння і навички в педагогічній взаємодії вихователя ЗДО.
- Тема 9. Перцептивний компонент у структурі культури педагогічного спілкування.
- Тема 10. Професійно-педагогічний тренінг з формування перцептивних педагогічних умінь.
- Тема 11. Методи діагностики перцептивних умінь майбутніх педагогів.

Соціальний та етнопсихологічний контексти педагогічної діяльності у полікультурному регіоні

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проєктор, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

знати особливості соціокультурної ситуації розвитку особистості; соціокультурні закономірності та особливості міжкультурних взаємодій; основні принципи людського існування: діалогу і співпраці; етнічні, конфесійні та культурні особливості представників тих чи інших соціальних спільнот;

здійснювати професійну діяльність в полікультурному середовищі з урахуванням соціокультурної ситуації розвитку;

будувати позитивні міжособистісні відносини, підтримувати атмосферу співпраці, слідувати моральним і правовим нормам у взаєминах з людьми незалежно від їх національної, культурної, релігійної приналежності;

враховувати соціально-психологічні особливості дітей у педагогічній діяльності; вирішувати практичні психолого-педагогічні завдання в полікультурному середовищі, враховуючи особливості соціокультурної ситуації розвитку; опрацьовувати наукову літературу про сучасні соціально-психологічні підходи, зокрема в області педагогіки та педагогічних інновацій.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Уявлення про різноманіття етнокультурних світів як основа формування полікультурного освітнього простору

Тема 2. Концепція полікультурного виховання. Принципи, функції, цілі, зміст полікультурного виховання

Тема 3. Культура та етнос як системоутворюючі поняття міжкультурної компетентності

Тема 4. Мультикультуралізм як стратегія стабільності полікультурного соціуму

Тема 5. Загальна характеристика поняття «міжкультурна компетентність». Етнічна позиція особистості та її роль у формуванні міжкультурної компетентності

Тема 6. Технології підготовки до міжкультурної, міжконфесійної та міжетнічної

взаємодії

Тема 7. Технології оптимізації міжкультурної, міжконфесійної та міжетнічної взаємодії

Тема 8. Технології соціокультурної адаптації дітей та підлітків із сімей мігрантів у полікультурному освітньому просторі

Тема 9. Технології проектної діяльності педагога та учнів у багатонаціональному освітньому просторі

Становлення і розвиток дошкільної освіти в Закарпатті

Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Курс (рік) навчання	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	немає
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Навчальні посібники, методичні рекомендації.
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

Знати основні закономірності та етапи розвитку дошкільництва і педагогічної думки Закарпаття; усвідомлювати історичні, соціально-економічні та соціокультурні передумови розвитку дошкільного виховання на території краю; знати особливості організації та змісту навчально-виховного процесу в дошкільних навчальних закладах Закарпаття;

Знати специфіку дошкільного виховання в умовах полікультурного регіону; знати витоки історії педагогіки й процес її розвитку, що впливають на формування світогляду майбутніх фахівців; знати умови та шляхи розбудови національної системи дошкільної освіти й виховання в незалежній Українській державі.

Знати погляди та спадщину найвидатніших закарпатських педагогів минулого; вміти застосовувати кращі здобутки педагогічної мудрості українського й інших народів світу у своїй майбутній професійній діяльності.

Здійснювати дослідження розвитку дошкільництва та педагогічної думки Закарпаття на основі вивчення архівних документів, педагогічної періодики, навчально-методичних матеріалів та праць педагогів минулого відповідно до критеріїв академічної доброчесності у власній науково-пошуковій педагогічній діяльності.

Вміти критично сприймати та аналізувати різні педагогічні теорії, процеси та явища; вміти робити історико-культурний порівняльний аналіз педагогічних поглядів та педагогічних ідей; вміти працювати з першоджерелами, конспектувати, аналізувати педагогічні праці.

Короткий зміст дисципліни (що буде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Розвиток суспільної дошкільної освіти на Закарпатті до 1868 року.

Тема 2. Дошкільне виховання періоду входження Закарпаття до складу Австро-Угорщини (1868–1919рр.).

Тема 3. Філософсько-світоглядні концепції дошкільного виховання в педагогічній

спадщині Олександра Духновича.

Тема 4. Становлення системи дошкільної освіти у період входження Закарпаття до складу Чехословаччини (1919 –1939рр.).

Тема 5. Педагогічна діяльність Августина Волошина.

Тема 6. Роль педагогічних товариств міжвоєнного періоду у розвитку дошкільної освіти краю.

Тема 7. Система дошкільної освіти на Закарпатті (1939–29 червня 1945 рр.)

Тема 8. Дошкільна освіта краю в радянський період (29 червня 1945 рр. – 1991 рр.).

Тема 9. Особливості дошкільного виховання і освіти Закарпаття в незалежній Україні (1991–2021 рр.).

Тема 10. Історія освіти краю у контексті формування духовних цінностей підростаючого покоління.

Тема 11. Стан дошкільного виховання та освіти в Закарпатті на сучасному етапі.

Технології викладання фахових методик дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Опанування навчальних дисциплін ОПП: Психологія і педагогіка вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти; Теорія і методика формування природничо-екологічної компетентності дітей раннього і дошкільного віку; Інноваційні технології логіко-математичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку.
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації, мультимедійний проектор, персональні комп'ютери, Google Meet
Форма проведення занять	Лекції, практичні (семінарські) заняття
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

по завершенні вивчення курсу здобувачі повинні знати: ключові поняття курсу; специфіку фахової підготовки майбутніх викладачів ЗВО; методику викладання у ЗВО; інноваційні технології викладання фахових методик дошкільної освіти; види самостійної роботи здобувачів; основні види позанавчальної діяльності здобувачів у процесі вивчення фахових методик дошкільної освіти;

вміти: орієнтуватися у традиційних та інноваційних технологіях, доречно й грамотно впроваджувати їх у процесі викладання фахових методик дошкільної освіти; розробляти конспекти та проводити лекції, практичні (семінарські) заняття у ЗВО; раціонально й науково обґрунтовано організовувати самостійну роботу та позанавчальну діяльність здобувачів вищої освіти.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Вступ. Мета і завдання курсу «Технології викладання фахових методик дошкільної освіти».

Тема 2. Підготовка майбутніх викладачів ЗВО як психолого-педагогічна проблема.

Тема 3. Професіоналізм діяльності та особистості викладача ЗВО.

Тема 4. Теоретичне представлення викладання як предмету вивчення.

Тема 5. Поняття технології в освіті.

Тема 6. Традиційні та інноваційні технології викладання фахових методик дошкільної освіти.

Тема 7. Методика підготовки та проведення лекції з фахових методик дошкільної освіти.

Тема 9. Методика проведення практичних (семінарських) занять з фахових методик дошкільної освіти.

Тема 10. Підготовка майбутніх викладачів до організації самостійної роботи здобувачів з фахових методик дошкільної освіти.

Тема 11. Науково-дослідна робота здобувачів з фахових методик дошкільної освіти.

Тема 12. Позанавчальна діяльність здобувачів у процесі вивчення фахових методик дошкільної освіти.

Формування міжетнічної толерантності майбутніх фахівців дошкільної освіти

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Курс (рік) навчання	1
Семестр	2
Обсяг дисципліни у кредитах*	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	українська
Передумови для вивчення дисципліни	Педагогіка і психологія вищої школи; Освіта в полікультурному суспільстві; Теорія і практика дошкільної освіти
Кафедра, яка забезпечує викладання дисципліни	Загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Інформаційне забезпечення	Підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, персональні комп'ютери
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття.
Форма семестрового контролю*	залік

Ключові результати навчання(знання, уміння та інші компетентності):

- знати теоретичні засади толерантності як актуальної соціальної і науково-педагогічної проблеми;
- знати концептуальні засади формування міжетнічної толерантності в державних програмах соціалізації дітей дошкільного віку;
- усвідомлювати толерантність як обов'язкову складову педагогічної культури та педагогічної компетентності вихователя ЗДО;
- орієнтуватися в змісті виховання толерантності в системі сучасного полікультурного освітнього простору;
- знати форми, методи і прийоми формування толерантності в дитячому колективі дошкільників;
- виокремлювати проблеми толерантності в дитячому середовищі й проявляти готовність до нейтралізації інтолерантних проявів дошкільників;
- розуміти особливості національної, конфесійної та гендерної толерантності у дітей різних вікових груп;
- усвідомлювати суть акультурації як сучасного напрямку розвитку й соціалізації дітей дошкільного віку і важливої складової їх підготовки до взаємодії в полікультурному просторі;
- проявляти готовність до проведення просвітницької діяльності з батьками щодо виховання толерантності в сімейному середовищі.

Короткий зміст дисципліни (щобуде вивчатися, перелік тем):

Тема 1. Толерантність як соціальна і науково-педагогічна проблема.

Тема 2. Толерантність як складова педагогічної культури та педагогічної компетентності педагога.

Тема 3. Принципи виховання толерантності в контексті педагогіки ненасильства.

Тема 4. Зміст виховання толерантності в системі сучасного полікультурного

освітнього простору.

Тема 5. Форми, методи і прийоми формування толерантності.

Тема 6. Проблеми толерантності в дитячому середовищі.

Тема 7. Проблема толерантності у відносинах батьків і дітей, способи її вирішення.

Тема 8. Дитина в соціальному просторі закладу дошкільної освіти: толерантність та інтолерантність у прийнятті статусно-рольових позицій.

Тема 9. Особливості гендерної толерантності у дітей різних вікових груп.

Тема 10. Національна та конфесійна толерантність у дитячому середовищі.

Тема 11. Концептуальні засади формування міжетнічної толерантності в державних програмах соціалізації дітей різних вікових груп: «Вчимося жити разом», «Вчимося толерантності», «Толерантність як основа коректного, безконфліктного спілкування», «Толерантне спілкування як норма життя», тренінгу толерантності для підлітків «Жити в мирі з собою та іншими».